

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over særpræg og beskrivende varemærker ved Patent- og Varemærkestyrelsens registreringspraksis

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om varemærkelovens § 13, stk. 1, nr. 2 og 3

Version 2 Opdateret 8. sep. 2026 56 afgørelser · 1991–2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Manglende fornødent særpræg og beskrivende angivelser er det største enkeltområde i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis. Nævnet prøver som anden administrativ instans Patent- og Varemærkestyrelsens afslag efter [varemærkeloven § 16, stk. 1](#), jf. [§ 13, stk. 1, nr. 2 og 3](#), og foretager en fuld realitetsprøvelse, hvor mærket vurderes konkret over for hver enkelt vare- og tjenesteydelsesklasse ud fra gennemsnitsforbrugernes opfattelse. Oversigten kortlægger de mønstre, der går igen i nævnets afgørelser – friholdelsesbehovet for geografiske og generiske betegnelser, den restriktive linje over for simple bogstav- og formmærker, den mere lempelige linje over for suggestive mærker og slogans – samt hvordan Sø- og Handelsretten og Østre Landsret har bekræftet og i enkelte tilfælde korrigeret nævnets linje.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker vurderer særpræg konkret i forhold til hver enkelt vare- og tjenesteydelseskategori, hvorfor delvist afslag pr. klasse er det typiske udfald.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at vurderingen tager udgangspunkt i den relevante omsætningskreds' forståelse – en fagkreds kan forstå et fagudtryk som beskrivende, hvor den brede forbruger ikke ville.
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser geografiske betegnelser, når omsætningskredsen med rimelighed kan forvente en forbindelse mellem stedet og varen, og et reelt friholdelsesbehov er dokumenteret.
- 04** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer suggestive og tvetydige mærker, herunder slogans, og stiller ikke strengere særprægskrav til slogans end til andre tegn.
- 05** Sammensætning af to beskrivende ord giver kun særpræg, hvis helheden ligger tilstrækkeligt fjernt fra summen af bestanddelene – en grammatisk normal ordsammensætning er beskrivende.

- 06** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser figurmærker, hvor de grafiske elementer er banale eller rent dekorative, fordi eneretten reelt ville svare til eneret til det underliggende bogstav eller ord.
- 07** Vareudstyrs- og formmærker registreres kun, hvis formen afviger væsentligt fra branchens normer og vaner og opfattes som en herkomstangivelse.
- 08** Titler på velkendte H.C. Andersen-eventyr er beskrivende for varer og tjenesteydelser, der kan gengive eller bearbejde eventyret, fordi de tilhører det kulturelle fællesje.
- 09** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser dokumentation for indarbejdelse, når materialet vedrører et andet mærke end det ansøgte, eller når ansøgeren selv anvender betegnelsen generisk.
- 10** Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives inden 2 måneder med gebyr, klagen har opsættende virkning, og nævnets afgørelse kan ikke påklages til højere administrativ myndighed.
- 11** Domstolsprøvelsen af nævnets afgørelser sker ved Sø- og Handelsretten med anke til Østre Landsret, og søgsmålsfristen er 2 måneder.

Retsgrundlaget: § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og Ankenævnets kompetence efter § 46

§ 1

Den absolutte registreringshindring findes i [varemærkeloven § 13, stk. 1](#). Bestemmelsen udelukker fire kategorier: tegn der slet ikke kan udgøre et varemærke (nr. 1), mærker der **mangler fornødent særpræg** (nr. 2), mærker der **udelukkende** består af tegn eller angivelser, som i omsætningen kan tjene til at betegne varernes eller tjenesteydernes »art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi eller geografiske oprindelse eller tidspunktet for varernes fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber« (nr. 3), samt mærker der er blevet almindelige artsbetegnelser i daglig sprogbrug (nr. 4).

Undtagelsen står i [§ 13, stk. 2](#): et mærke må ikke udelukkes efter stk. 1, nr. 2-4, hvis det **inden ansøgningsdatoen** som følge af brug har fået fornødent særpræg. Efter [§ 13, stk. 3](#) kan geografiske angivelser derimod uanset nr. 3 udgøre kollektivmærker eller garanti- og certificeringsmærker.

Hjemlen til styrelsens afslag er i dag [§ 16, stk. 1](#), hvorefter Patent- og Varemærkestyrelsen påser, at ansøgningen er i overensstemmelse med bl.a. §§ 12-14. Det er værd at bemærke, at ældre nævnsafgørelser henviser til »§ 20, stk. 2« som afslagshjemmel – det var afslagsbestemmelsen i den tidligere varemærkelov. I den gældende lov angår [§ 20](#) derimod udsættelse af indsigelsessager under forligsforhandlinger, mens registreringen sker efter [§ 23](#). Man kan derfor ikke uden videre overføre paragrafhenvisningerne fra praksis før 2019.

Lovgivers hensigt fremgår af de oprindelige forarbejder til bestemmelsen (1990 LSF 83, Forslag til varemærkelov):

Stk. 1 og 2 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 13 og er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 a, b, c og d. Der er ikke tilsigtet nogen ændringer i den gældende retstilstand med den nye formulering; således vil man f.eks. fortsat anse mærker, der udelukkende består af ikke særligt udformede bogstaver eller tal, for at mangle det fornødne særpræg.

Denne EU-retlige forankring er stadig bærende: nævnet fortolker § 13 i lyset af [varemærkedirektivet](#) og EU-Domstolens praksis, navnlig **Windsurfing Chiemsee** (C-108/97 og C-109/97) om geografiske betegnelser, **BABY-DRY** (C-383/99 P) og **BIOMILD** (C-265/00) om ordsammensætninger – se fx [21/11616](#) og [23/13211](#).

Ankenævnets kompetence følger af [§ 46, stk. 1](#) og er nærmere afgrænset i [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 1](#), der oplister nævnets sagsområder – herunder varemærker, jf. varemærkelovens § 46.

LOV

[Varemærkeoven § 13, stk. 1, 2, 3](#)
[Varemærkeoven § 16, stk. 1](#)
[Varemærkeoven § 20](#)
[Varemærkeoven § 23](#)
[Varemærkeoven § 46, stk. 1](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg 23.02.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer 12.04.2022

Ankenævnets prøvelsesintensitet: fuld realitetsprøvelse, delvis omgørelse og hjemvisning

§ 2

Ankenævnet for Patenter og Varemærker foretager en **fuld realitetsprøvelse** af særprægsspørgsmålet. Nævnet nøjes ikke med en legalitetskontrol af styrelsens skøn, men vurderer selvstændigt, om mærket for de konkrete varer og tjenesteydelser er beskrivende. Det ses tydeligst i de sager, hvor nævnet omgør styrelsen: i [AN 2002 00051](#) tilsidesatte nævnet udtrykkeligt styrelsens restriktive linje for slogans, og i [AN 2019 00001](#) om ordmærket TREETS foretog nævnet sin egen vurdering af, hvad den danske omsætningskreds forstår.

Tre udfaldstyper går igen:

Udfald	Typisk situation	Eksempel
Stadfæstelse	Mærket beskriver en egenskab ved samtlige eller de afslåede varer	23/04690 RETUR
Delvis omgørelse	Mærket er kun beskrivende for en del af varefortegnelsen	22/12750 e-Boks »e«
Hjemvisning	Sagens grundlag er utilstrækkeligt oplyst eller begrundet	AN 2009 00022

Varetilknytningen er afgørende for prøvelsens omfang. I e-Boks-sagen [22/12750](#) delte nævnet varefortegnelsen op: for digitale ydelser i klasse 9, 38 og 42 var figurmærket bestående af et hvidt »e« i en rød firkant beskrivende, mens mærket for »oplagring; sikker opbevaring« i klasse 39 – fysiske ydelser uden logisk forbindelse til »elektronisk« – havde iboende særpræg, og denne del blev hjemvist. Samme opdeling ses i [AN 2007 00030](#) om ATEX, hvor registreringen blev ophævet for teknisk udstyr og undervisning, men opretholdt for underholdning, sport og kulturelle arrangementer.

Nævnet hjemviser, når styrelsens sagsoplysning er utilstrækkelig. I [AN 2009 00022](#) om en sekskantet kageemballage havde styrelsen alene henvist til, at mærket bestod af en gengivelse af emballagen, uden at forklare hvorfor dette medførte manglende særpræg; sagen blev hjemvist, og klagegebyret tilbagebetalt. Tilsvarende blev [AN 2019 00029](#) hjemvist, fordi afgrænsningen af den relevante omsætningskreds ikke var tilstrækkeligt konkret – et forhold nævnet betegner som fundamentalt for sagens udfald.

Nævnet er ikke bundet af, at styrelsen tidligere har offentliggjort mærket. I [22/12724](#) om KØBENHAVNLIV fastslog nævnet, at offentliggørelse efter [§ 18](#) ikke er en endelig registreringsafgørelse, at styrelsen har en »gatekeeperfunktion« underlagt officialmaksimen, og at styrelsen efter [§ 23](#) har ret og pligt til at reagere på absolutte hindringer helt frem til registreringen – også uden bemærkninger fra tredjemand efter [§ 22](#). En ansøger kan derfor ikke have en berettiget forventning om registrering før processens afslutning.

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 1

Varemærkeloven § 18

Varemærkeloven § 22

Varemærkeloven § 23

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	13.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	28.06.2019
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkere registrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	28.02.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	12.05.2003

Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved særprægsvurderingen

På tværs af afgørelserne træder fem faktorer frem som udslagsgivende.

1. Den relevante omsætningskreds' forståelse. Nævnet fastlægger først, hvem mærket henvender sig til, og prøver dernæst mærket mod dennes sprogforståelse. I [23/13211](#) om »Tilknytningsbaserede Mellemformer« bemærkede nævnet indledningsvis, at vurderingen efter [§ 13, stk. 1, nr. 3](#) skal foretages ud fra omsætningskredsens forståelse af de omfattede ord, og fastslog, at kredsen hovedsageligt bestod af pædagoger eller personer med pædagogisk indsigt – for hvem »mellemformer« er et velkendt fagbegreb. Omvendt førte den samme test til registrering i [AN 2019 00001](#):

Ankenævnet finder imidlertid ikke, at 'treat' eller 'treats' er et så almindeligt brugt ord i Danmark, at disse betydninger er kendte af den relevante omsætningskreds, hvorfor varemærket har det for registrering af de i klasse 30 ansøgte varer nødvendige særpræg.

Fremmedsprogede ord vurderes altså efter deres faktiske udbredelse i Danmark. Engelsk anses gennemgående for kendt – jf. [V 13/97](#) om POCKET og [V 7/90](#) om ACTION – og også tysk, jf. [AN 2021 00012](#), hvor »KINDER« blev anset for almindeligt kendt i betydningen »børn«.

2. Bindingen til den konkrete varefortegnelse. Nævnet understreger gentagne gange, at ords flertydighed i almensproget er uden betydning, når konteksten er fastlagt af varefortegnelsen. I [22/12721](#) om VALBYLIV

afviste nævnet klagerens argument om, at »liv« kan betyde energi eller aktivitet: betydningen bestemmes af de ansøgte klasser (medier og publikationer), hvor det utvivlsomt læses som nyheder om livet i Valby.

3. Hvad markedet angiver om varen. Nævnet har accepteret et bredt spektrum af »egenskaber« som beskrivende: format (V 13/97, POCKET = lommestørrelse), ydre fremtræden (V 26/89, DEN RØDE SERIE), anvendelsestidspunkt (V 46/90, LørdagsKylling), publikationers emne (22/12719, NORDVESTLIV), teknisk standardoverholdelse (AN 2007 00030, ATEX) og endda en handelsvilkårsegenskab: i 23/04690 fandt nævnet, at »RETUR« beskriver en egenskab ved samtlige detailhandelsydelser i klasse 35, nemlig muligheden for at returnere de købte varer.

4. Friholdelsesbehovet. Nævnet vurderer, om betegnelsen skal forblive frit tilgængelig for andre erhvervsdrivende. I AN 2000 00059 om DJURS udtalte nævnet:

Ankenævnet finder det således dokumenteret, at der er et reelt friholdelsesbehov for betegnelsen DJURS til brug for enhver interesseret. Netop det friholdelsesbehov, som må antages at være baggrunden for særprægs-bestemmelserne i Varemærkeloven § 13.

5. Branchesædvane. Nævnet lægger vægt på, hvordan betegnelser faktisk anvendes i branchen. I bydelssnavn-sagerne var det afgørende, at det inden for medie- og informationsbranchen er sædvanligt at angive geografiske områder i forbindelse med nyhedsformidling, jf. 22/12720. Modsat kan branchevilkår tale for særpræg: i AN 2003 00010 tillagde nævnet det vægt, at der var tale om et marked (tobak), hvor udviklingsmulighederne på grund af restriktioner er begrænsede.

Derimod tillægger nævnet **udenlandske registreringer** begrænset vægt. I V 42/97 om HAVANA blev henvisningen til registreringer i en række andre lande afvist med, at særprægsvurderingen foretages nationalt. Registreringer i udlandet kan dog indgå som et støttmoment, jf. AN 1998 00121 om HAPPY BIRTHDAY og AN 2001 00002 om DRESSMART.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkere registrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg	23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg	12.08.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	28.06.2019
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	28.02.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigarettui med farveornamentik	12.01.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	07.05.2002

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	15.05.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	21.05.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket "POCKET" grundet manglende særpræg	29.01.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	20.03.1992
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket ACTION for møbler grundet manglende særpræg	26.06.1991
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nægtelse af varemærkeregistrering for 'DEN RØDE SERIE' på grund af manglende særpræg	26.06.1991

§ 4 Geografiske betegnelser og friholdelsesbehovet

Geografiske angivelser udgør den største enkeltgruppe i nævnets § 13-praksis. Udgangspunktet er **Windsurfing Chiemsee**-doktrinen: registrering skal nægtes, hvis det med rimelighed kan forudses, at omsætningskredsen vil opfatte betegnelsen som varernes geografiske oprindelsessted – også for fremtiden.

Nævnet anvender doktrinen bredt. I [21/11616](#) stadfæstede nævnet afslaget på Louis Poulsens ordmærke KØBENHAVN for belysningsarmaturer i klasse 11 med henvisning netop til Windsurfing Chiemsee. Nævnet lagde vægt på, at betegnelsen af omsætningskredsen kan blive opfattet som en angivelse af, at varerne er produceret, udviklet eller designet i København, og afviste også den subsidiære påstand om registrering alene for udendørsbelysning.

Landenavne behandles endnu strengere. I [AN 2008 00005](#) om TOGO stadfæstede et flertal på tre af fire nævnsmedlemmer afslaget med den begrundelse, at landenavne som udgangspunkt mangler særpræg, **uanset landets nuværende kendskabsgrad eller industrielle status**. Mindretallet ville have krævet en konkret vurdering af, om danske forbrugere ville opfatte TOGO som oprindelsesbetegnelse for kiks og spiseis. Afgørelsen er et af de klareste eksempler på, at nævnet lader friholdelseshensynet slå igennem på bekostning af den konkrete forbrugeropfattelse ved landenavne.

Mønstret gentager sig i mindre skala:

- **Sammensætning af stednavn og fællesnavn.** I [AN 1997 00655](#) om BANDHOLM BROEN udtalte nævnet: »Ankenævnet finder, at mærket er sammensat af et stednavn og et ord, der bl.a. betegner en anløbsplads eller mole. Mærket må derfor anses for at angive varernes og tjenesteydelseernes geografiske oprindelse eller stedet for tjenesteydelseernes præstation.« At Bandholm kun har ca. 700 indbyggere ændrede ikke resultatet.
- **Stednavn plus ydelsesbetegnelse.** I [23/10465](#) om YOGA AMAGER lagde nævnet vægt på, at alle de ansøgte ydelser relaterede sig direkte til yoga, og at kombinationen ville blive opfattet som en beskrivelse af ydelseernes art og geografiske placering. Styrelsen havde anført, at forbrugeren i sit valg af sted lægger vægt på angivelsen »Yoga Amager«, fordi det har stor indflydelse på transporttiden.

- **Bydelsnavn plus »liv« i mediebranchen.** Serien [22/12718 VANLØSELIV](#), [22/12719 NORDVESTLIV](#), [22/12720 NØRREBROLIV](#), [22/12721 VALBYLIV](#) og [22/12724 KØBENHAVNLIV](#) – alle afgjort samme dag og alle stadfæstet – udgør nævnets mest udførlige behandling af friholdelseshensynet i en bestemt branche. Nævnet fastslog, at der i mediebranchen gælder et **særligt friholdelseshensyn til by- og stednavne**, fordi det er sædvane at identificere nyhedsmedier ud fra deres geografiske dækningsområde.

Verdenskendte stednavne monopoliseres ikke. I [V 42/97](#) om HAVANA udtalte nævnet:

Navnet Havana må anses for at være en af de mest kendte geografiske betegnelser i verden, især i relation til tobaksvarer. En registrering ville give klageren en eneret, der kunne hindre andre producenter fra samme område i at angive deres varers retmæssige oprindelse på en naturlig måde.

At friholdelsesbehovet skal være **reelt og dokumenteret** viser DJURS-sagen [AN 2000 00059](#): styrelsen fremlagde udskrifter fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der viste, at et stort antal virksomheder i området benyttede ordet DJURS i deres selskabsnavn. Det er den type konkrete dokumentation, nævnet efterspørger.

Geografisk beskrivende betegnelser kan derimod fungere som kollektiv- eller garantimærker, jf. [§ 13, stk. 3](#) – en vej ansøgere sjældent benytter i de påklagede sager.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "YOGA AMAGER" grundet beskrivende karakter	07.12.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	13.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	12.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	22.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket "BANDHOLM BROEN" pga. manglende særpræg og beskrivende karakter	13.09.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	21.05.1999

Sammensatte ord og neologismer: grænsen mellem beskrivende og suggestivt

Nævnet anvender **BIOMILD**-testen på ordsammensætninger: sammensætningen af to beskrivende ord tilfører i udgangspunktet ikke særpræg, medmindre den skaber et indtryk, der ligger tilstrækkeligt fjernt fra den blotte

sammenlægning af angivelserne – altså er »mere end summen af bestanddelene«. Testen blev udtrykkeligt anvendt i [23/13211](#), hvor nævnet konkluderede:

De to ord "tilknytningsbaserede" og "mellemformer" er således hver for sig egnet til at beskrive egenskaberne ved de ansøgte tjenesteydelser, og ankenævnet finder, at dette også er tilfældet for sammensætningen af de to ord som i det ansøgte mærke VA 2023 01057 Tilknytningsbaserede Mellemformer <w>.

At et ord er **selvopfundet** eller ikke findes i ordbøger, er ikke i sig selv tilstrækkeligt. Det er en gennemgående og for ansøgere overraskende linje:

- [AN 2017 00023](#) KEGTAILS: »På linje med at mocktails er en betegnelse for alkoholfrie cocktails, er kegtails en naturlig betegnelse for cocktails på fad. KEGTAILS vil derfor ikke opfattes som en oprindelsesangivelse for en erhvervsdrivende, men som en oplysning om varens art.«
- [23/02419](#) LEGESKUM: et sammensat navneord dannet efter almindelige danske grammatiske regler med det semantiske indhold »skum til at lege med« – en artsangivelse, uanset at ansøgeren selv havde skabt ordet i 2016.
- [AN 1996 00625](#) BABY DRY: nævnet fandt, at mærket består af angivelser, der tjener til at betegne varens anvendelse, og erklærede registreringen ugyldig for bleer.

Omvendt registreres mærker, der kræver en tankemæssig mellemregning. I [AN 2001 00002](#) om DRESSMART fandt nævnet mærket suggestivt og ikke beskrivende – styrelsen trak endda selv sin modstand tilbage under ankesagen. Samme resultat i [AN 1998 00121](#) om HAPPY BIRTHDAY for tasker.

Særligt oplysende er sammenligningen mellem to sager om sammensætninger med et handelsbegreb: [AN 2003 00054](#) om KØB OG BYG blev afslået for ejendoms- og byggevirkksomhed, mens den grammatisk usædvanlige gentagelse i figurmærket PASTA PASTA blev anset for at have særpræg, jf. [An 2002 00068](#).

Endelig er **degeneration** en selvstændig problemstilling under [§ 13, stk. 1, nr. 4](#). Nævnet stiller strenge krav til at statuere, at et mærke er blevet en almindelig artsbetegnelse. I [AN 2001 00070](#) om GSM udtalte nævnet:

Selv om mærket GSM kan anses for indarbejdet her i landet, finder ankenævnet ikke dokumentation for, at mærket skulle være en generisk betegnelse, eller at mærket skulle være degenereret.

Det var afgørende, at indehaveren aktivt havde kontrolleret brugen gennem varemærkelicenser til de fire danske mobiloperatører. Modsat i [AN 2002 00083](#) om LABNE, hvor ordet blev dokumenteret som generisk artsbetegnelse for en drænet yoghurtost, og i [V 46/90](#) om LørdagsKylling Natur, hvor det talte imod ansøgeren, at denne ikke havde skredet ind over for tredjemands brug af betegnelsen.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg	23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter	20.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	02.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket KØB OG BYG for ejendoms- og byggevirkksomhed grundet manglende særpræg	03.06.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket LABNE ophæves for ost og mælkeprodukter pga. manglende særpræg og vildledning	11.12.2003

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket GSM: Særpræg og spørgsmålet om degeneration	14.10.2002
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	15.05.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg	15.02.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	20.03.1992

§ 6 Slogans og anprisende udtryk: nævnets mere lempelige linje

Slogans kan registreres, jf. den grundlæggende afgrænsning i [varemærkeloven § 2](#), hvorefter et varemærke kan bestå af »alle tegn«, når de er egnede til at adskille en virksomheds varer eller tjenesteydelser fra andres og kan gengives præcist i registeret.

På dette område har Ankenævnet for Patenter og Varemærker gentagne gange korigeret Patent- og Varemærkestyrelsens restriktive praksis. Den principielle udtalelse findes i [AN 2002 00051](#) om Deutsche Banks slogan WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?, hvor nævnet indledningsvis fastslog, at der **ikke skal gælde strengere krav for slogans end for andre typer varemærker**:

Ankenævnet anser ikke det omtvistede slogan – Where is the next opportunity? – for at være deskriptivt, men tværtimod temmelig tvetydigt. Ankenævnet finder, at det er et tankevækkende slogan for bankvirksomhed og finansielle ydelser. Brugt tilstrækkeligt ofte vil det kunne give mærkeindehaverens virksomhed en ganske markant profil i kundernes bevidsthed.

Nævnet lagde her vægt på, at der ikke forelå beviser for, at udtrykket var almindeligt anvendt i reklamer eller forretningsmeddelelser inden for de relevante brancher – et konkret bevistema, styrelsen ikke havde dækket.

Samme linje i [AN 2001 00013](#) om Lancômes TRO PÅ SKØNHEDEN, hvor styrelsen havde afslået med henvisning til et friholdelsesbehov:

Ankenævnet kan tilslutte sig klagers synspunkter om, at mærket er suggestivt og ikke mindst i den givne sammenhæng præsenterer en særpræget ordsammenstilling, for hvilken der ikke er noget friholdelsesbehov.

At et slogan er **anprisende**, er heller ikke i sig selv diskvalificerende. I [AN 2004 00024](#) om Diners Clubs FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE udtalte nævnet:

Selvom det omhandlede varemærke kan antyde, at Diners Clubs varer og tjenesteydelser er bedre end konkurrenternes tilsvarende ydelser og derved anprisende, siger mærket intet om på hvilken måde, ydelserne er bedre, og mærket kan lige så vel antyde, at Diners Club ikke bare tilbyder betaling og kredit, men også andre – uspecificerede – tjenesteydelser (så som adgang til VIP lounges, rabat på andres varer eller ydelser).

Mønstret er dermed: nævnet spørger, om sloganet siger noget **konkret og efterprøveligt** om varen. Gør det ikke det – fordi det er tvetydigt, uspecificeret eller kræver fortolkning – har det særpræg. Domstolene har trukket samme grænse den anden vej: i [V-46-00](#) fandt Sø- og Handelsretten, at NICE PRICE manglede særpræg og ikke var indarbejdet – sloganet sagde her netop noget konkret om varen (prisen).

PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret	10.01.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester	27.08.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	12.05.2003
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter	13.03.2002

§ 7 Simple figur- og bogstavmærker: eneret til et bogstav accepteres ikke

Forarbejderne til § 13 forudsatte allerede i 1990, at mærker bestående af »ikke særligt udformede bogstaver eller tal« mangler fornødent særpræg. Ankenævnet for Patenter og Varemærker håndhæver dette konsekvent og spørger, om den grafiske udformning tilfører noget ud over det banale.

Den ledende nyere afgørelse er e-Boks-sagen [22/12750](#). Mærket bestod af et hvidt bogstav »e« i en rød firkant med afrundede hjørner. Nævnet fandt, at bogstavet »e« i den digitale sektor opfattes som forkortelse for »elektronisk«, og at mærkets enkelhed svarer til standardudformningen af app-ikoner:

Ankenævnet finder ligeledes, ligesom styrelsen, at den eneret, der måtte tildeles det ansøgte varemærke uden krav om indarbejdelse vil kunne sidestilles med en eneret til bogstavet "e" i sig selv.

Dette **eneretsargument** er nævnets centrale ræsonnement på området: spørgsmålet er ikke blot, om mærket er pænt eller genkendeligt, men om registreringen reelt ville give én aktør monopol på et frit tegn.

Samme test anvendes på figurmærker med beskrivende ordelement. I [AN 2021 00012](#) om Arla Foods' figurmærke KINDER var ordelementet beskrivende (»børn«) for varer rettet mod børn, og nævnet fandt, at de klare farver, den blå baggrund og »bobleeffekten« i bogstaverne udelukkende associerede til et barnligt og let univers og dermed var af rent dekorativ karakter. De grafiske elementer kunne derfor ikke opveje den beskrivende tekst.

Omvendt viser [AN 1998 00505](#) om BRANDS, hvad der følger af, at ordelementet er usærpræget: når ordet »brand« mangler særpræg for beklædningsvarer (som synonym for »mærkevare«), kan forvekslelighed kun opstå, hvis mærkerne **i deres helhed** ligner hinanden – beskyttelsesomfanget bliver dermed snævert. Det samme princip om svage mærkers snævre beskyttelsesomfang ses i [AN 2011 00014](#) om Havremøllen over for Havnemøllerne, hvor »Havnemøllerne« havde svagt særpræg for møllerprodukter.

Dekorative elementer på selve varen bedømmes strengt. I [AN 2005 00001](#) om et bolche med rød-hvide hvirvelstriber fandt nævnet, at mærket fremstod som en gengivelse af selve varen og dens dekorative udsmykning – og at særpræg ikke kunne skabes ved den foreslåede begrænsning af varefortegnelsen til netop den beskrevne bolchetype.

LOV	Varemærkeoven § 2	Varemærkeoven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg		12.08.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkereгистраering af sribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg		08.09.2005

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer

10.04.2000

§ 8 Form- og vareudstyrsmærker: kravet om væsentlig afvigelse fra branchens normer

Efter [varemærkeloven § 2](#) kan et varemærke bestå af »varens form eller vareemballagens form«, og [bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker § 3](#) opregner de mærketyper, der kan ansøges – herunder formmærke, positionsmærke og mønstermærke. Særprægskravet er dog i praksis vanskeligt at opfylde.

Nævnets standard er formuleret i [AN 1997 00924 \(V 58/97\)](#) om en beholderform:

Det er en forudsætning for registrering af en vareudstyrs karakteristisk form, at den pågældende form har en sådan karakter, at den af den relevante kundekreds opfattes som en angivelse af varens herkomst.

Nævnet tilføjede, at varemærkeretlig beskyttelse af en produktform kræver, at formen **afviger væsentligt fra de normer og vaner, der hersker i den pågældende branche**. En cylindrisk krop med blødt afrundet skulderparti var blot en naturlig og nærliggende variation af eksisterende emballagetyper.

Udfaldene falder i to grupper:

Sag	Form	Udfald	Bærende hensyn
AN 1997 00924 (V 58/97)	Beholder	Afslag	Sædvanlig designvariation
AN 2005 00001	Stribet bolche	Afslag	Dekorativt element, ikke kendetegn
AN 2000 00064	Tandbørste	Omgjort	Nævnet havde ikke set lignende vareudstyr
AN 2003 00010	Ottekantet cigaretetui	Omgjort	Form + farveornamentering på et reguleret marked
AN 2004 00042	Valmuefrøkapsel-chokolade	Omgjort	Usædvanlig form for chokolade
AN 1997 00433	Bodum stempelkande	Omgjort	Massiv dokumenteret indarbejdelse

I cigaretetui-sagen udtalte nævnet:

Ankenævnet finder, at det af WIPO notificerede tredimensionale mærke... på grund af kombinationen af den ottekantede form og farve-ornamenteringer af hvid og udflydende gylden farve og under hensyn til, at der er tale om et marked, hvor udviklingsmulighederne bl.a. på grund af restriktioner er begrænsede, har det til registrering her i landet fornødne særpræg.

Nævnet lægger altså vægt på **kombinationen** af elementer og på de faktiske differentieringsmuligheder i branchen. Hvor markedsføringen er stærkt reguleret, får emballagens form og farve større kendetegnsværdi.

De to parallelle kaffekandesager [AN 1997 00433](#) og [AN 1997 00434](#) viser desuden, at udfaldet kan afhænge af, hvor snævert varefortegnelsen er afgrænset, og hvor stærkt indarbejdelsen er dokumenteret for netop den ansøgte form.

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af sribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg	08.09.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af tredimensionelt figurmærke for chokolade udformet som en valmuefrøkapsel	23.06.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigaretetui med farveornamentik	12.01.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke	10.08.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg	29.02.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke	16.06.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af stempelkaffekandens form grundet manglende kendetegnsfunktion	16.06.1999

§ 9 Kulturelt fælleseje: H.C. Andersen-doktrinen

En selvstændig og karakteristisk dansk linje i nævnets praksis angår titler, der tilhører det **kulturelle fælleseje**. To sager afgjort samme dag – [AN 2021 00024](#) om »Den lille havfrue« og [AN 2021 00022](#) om »Den grimme ælling« – etablerer doktrinen.

I havfrue-sagen havde RoyalCasino.com Limited ansøgt om ordmærket for spil, software og underholdning. Nævnet udtalte:

Et kendetegn, der indeholder en titel på et velkendt H. C. Andersen eventyr, vil efter ankenævnets opfattelse derfor være beskrivende for sådanne varer og tjenesteydelser, der kan indeholde eller omfatte gengivelser af eller bearbejdnings af hele eller dele af det pågældende eventyr.

Ræsonnementet er en anvendelse af [§ 13, stk. 1, nr. 3](#): titlen angiver produktets **tema eller indhold** – altså en egenskab – og ikke en kommerciel oprindelse. Dertil kommer friholdelseshensynet: andre erhvervsdrivende skal frit kunne bruge titlen til at beskrive indholdet af deres teaterstykker, film eller computerspil.

Afgørelsen illustrerer også nævnets klassevise tilgang. Afslaget ramte klasse 9 (spilsoftware, online computerspil), klasse 28 (spillemaskiner, spil og legetøj) og klasse 41 (underholdnings- og spillekasinovirksomhed), mens mærket blev **godkendt** for klasse 42 (softwaredesign og -udvikling) og klasse 45 (licensgivning af immaterielle rettigheder) – ydelser der ikke i sig selv kan »indeholde« eventyret.

Nævnet afviste i øvrigt klagerens anmodning om mundtlig forhandling, da sagen ansås for tilstrækkeligt oplyst skriftligt.

LOV

[Varemærkeloven § 13, stk. 1](#)
[Varemærkeloven § 16, stk. 1](#)

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	06.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'Den grimme ælling' for spil og underholdning	06.12.2021

§ 10 Bevis- og dokumentationskrav ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker

Bevisbyrden er delt. **Styrelsen** skal dokumentere, at mærket er beskrivende for den relevante omsætningskreds – og nævnet efterprøver dette dokumentationsgrundlag. **Ansøgeren** har bevisbyrden for, at mærket alligevel har fået særpræg ved brug efter [§ 13, stk. 2](#). Dokumentationskravet er kodificeret i [bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker § 2](#), hvorefter ansøgningen skal indeholde »dokumentation for varemærkets anvendelse, hvis det påberåbes, at det ansøgte varemærke har opnået fornødent særpræg ved brug«.

Styrelsen løfter typisk sin bevisbyrde med objektive materiale, som nævnet accepterer:

- **Ordbogsopslag og sprogbrug.** I [23/04690](#) om RETUR henviste styrelsen til Den Danske Ordbog og til, at ordet anvendes i [forbrugeraftaleloven § 22, stk. 4](#).
- **Tredjemands brug i registre.** I [AN 2000 00059](#) om DJURS blev friholdelsesbehovet dokumenteret med selskabsnavne fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
- **Uafhængige aktørers begrebsbrug.** I [23/13211](#) blev det tillagt vægt, at »mellemløber« bruges beskrivende af Børne- og Undervisningsministeriet, KL og Danmarks Lærerforening samt i faglitteraturen.
- **Journalistisk generisk brug.** I [AN 2017 00023](#) om KEGTAILS var artikler i Politiken og Gaffa, hvor ordet blev brugt som artsbetegnelse, afgørende.
- **Branchesædvane.** I bydelsnavn-sagerne dokumenterede styrelsen, at aviser rutinemæssigt navngives efter dækningsområdet (Skive Folkeblad, Lollands-Posten), jf. [22/12719](#).

På ansøgersiden afviser nævnet konsekvent tre typer af utilstrækkelig dokumentation:

Dokumentation der vedrører et andet mærke. Det klareste eksempel er [22/12750](#), hvor e-Boks fremlagde kendskabsmålinger fra Kantar Gallup med over 99 % kendskab i den danske befolkning, dokumentation for landsdækkende kampagner, sponsorater og placering som app-ikon på millioner af smartphones. Nævnet fandt alligevel ikke indarbejdelse godtgjort, fordi dokumentationen i overvejende grad vedrørte figurmærket **e-Boks** og ikke det isolerede »e«. Samme skæbne fik Procter & Gamble i [AN 1996 00625](#), hvor materialet vedrørte PAMPERS BABY-DRY PLUS og ikke BABY DRY alene.

Ansøgerens egen generiske brug. I [23/02419](#) om LEGESKUM lagde nævnet afgørende vægt på, at klagerens eget markedsføringsmateriale brugte ordet med lille begyndelsesbogstav og i flertal:

Deres legeskum giver uendelige timers leg... læs blandt andet her om deres forskellige legeskum såsom skummøbler.

En omsætning på ca. 11 mio. kr. årligt, over 20.000 følgere på Facebook og landsdækkende forhandlere kunne ikke opveje dette.

Dokumentation der ikke rammer den rette omsætningskreds eller periode. I [AN 2017 00023](#) var perioden fra første kommercielle brug i april 2015 til ansøgningen i juli 2015 for kort, og kendskabet var alene dokumenteret i festivalbranchen, mens den relevante kreds var den brede offentlighed.

At kravet **kan** opfyldes, viser [AN 2020 00025](#) om figurmærket DANÆG, hvor nævnet omgjorde afslaget efter dokumentation for langvarig og intensiv brug, og [AN 1997 00433](#) om Bodums stempelkande, hvor en Gallup-undersøgelse med 67 % genkendelse og salgstal fra 1983-1995 var tilstrækkeligt. Den nærmere behandling af indarbejdelseskravet hører under den selvstændige oversigt [varemaerke-indarbejdelse-dokumentation](#).

Endelig accepterer nævnet ikke henvisning til tidligere registreringer som selvstændigt argument. I bydelsnavn-serien afviste nævnet henvisningerne til »Amagerliv«, »Bolgiv« og »Sundt liv«, fordi ordets

betydning afhænger af den konkrete kontekst og varefortegnelse – og fordi »Amagerliv« kun var registreret efter en begrænsning af varefortegnelsen, jf. [22/12719](#).

LOV	Forbrugeraftaleloven § 22, stk. 4	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af 'Tilknytningsbaserede Mellemformer' grundet manglende særpræg 23.02.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter 17.11.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter 20.09.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser 09.05.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter 23.02.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse 07.05.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter 02.03.2020 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov 07.05.2002 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg 15.02.2000 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke 16.06.1999		

§ 11 Klagebehandling, frister, gebyr og opsættende virkning

Sagsgangen ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker er reguleret i [varemærkeloven § 46](#) og [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker](#).

Efter [§ 46, stk. 1](#) gælder:

- **Klagefrist:** senest 2 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.
- **Gebyr:** klagegebyret skal betales inden samme frist. Sker det ikke, **skal** klagen afvises – der er ingen dispensationsadgang i bestemmelsen.
- **Opsættende virkning:** indbringelse for Patentankenævnet har opsættende virkning.

Efter [§ 46, stk. 2](#) kan nævnets afgørelser ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Nævnet er dermed **sidste administrative instans**, og dets afgørelser er bindende for Patent- og Varemærkestyrelsen.

Efter [§ 46, stk. 3](#) kan søgsmål til prøvelse af styrelsens afgørelser, der kan påklages til nævnet, ikke indbringes for domstolene, før nævnets afgørelse foreligger – administrativ rekurs er altså obligatorisk. Søgsmål mod nævnets afgørelser skal anlægges inden 2 måneder efter meddelelsen, og søgsmålet har opsættende virkning.

Sagsbehandlingen er som udgangspunkt **skriftlig**. Nævnet kan afvise en anmodning om mundtlig forhandling, når sagen er tilstrækkeligt oplyst skriftligt, jf. [AN 2021 00024](#). Styrelsen afgiver en udtalelse til nævnet i klagesagen – og ændrer i praksis undertiden opfattelse undervejs, hvad enten det fører til, at modstanden mod registrering trækkes tilbage ([AN 2001 00002](#)), eller til at styrelsen selv indstiller til hjemvisning ([AN 2009 00022](#) og [AN 2019 00029](#)).

Nævnet kan bestemme, at **klagegebyret tilbagebetales**, når klagen fører til hjemvisning på grund af forhold hos styrelsen. Det skete i [AN 2009 00022](#), hvor styrelsens afslag ikke var tilstrækkeligt begrundet, og klagegebyret på 4.000 kr. blev tilbagebetalt.

Nævnet træffer afgørelse ved **stemmeflertal** og offentliggør dissenser. I [AN 2008 00005](#) om TOGO stemte tre af fire voterende for stadfæstelse, mens ét medlem ville have tilladt registreringen. Dissenserne er derfor en brugbar indikator for, hvor praksis er under pres.

Vedtagne, endnu ikke konsoliderede gebyrændringer: ved **lov om ændring af patentloven og forskellige andre love** (lovforslag L 70, 2025-26) forhøjes varemærkelovens gebyrer med virkning fra **1. januar 2026** – bl.a. ansøgningsgebyret fra 2.000 kr. til 2.400 kr., indsigelsesgebyret og gebyret for administrativ ophævelse fra 2.500 kr. til 3.000 kr. Begrundelsen er at sikre fortsat brugerfinansiering af Patent- og Varemærkestyrelsen, da gebyrerne ikke har været reguleret siden 2011. Ændringerne er endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. Endvidere er kapitel 6 A om den særlige enhed om håndhævelse og piratkopiering ophævet med virkning fra 1. januar 2025.

LOV

Varemærkeloven § 46, stk. 1-3

Varemærkeloven § 60a, stk. 1

Varemærkeloven § 60c, stk. 1, 2

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	06.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkereгистраering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	22.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001

Sammenhæng med domstolspraksis: Sø- og Handelsretten og Østre Landsret

§ 12 Landsret

Domstolsprøvelsen af Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser sker efter [§ 46, stk. 3](#) ved **Sø- og Handelsretten** som første instans med anke til **Østre Landsret**. Det er derfor her – og ikke ved byretterne eller Højesteret – at nævnets særprægspraksis efterprøves.

Domstolene bekræfter i hovedsagen nævnets linje. I [BS-10389/2024-OLR](#) om ordmærket »Kokkedal Slot« ophævede Østre Landsret registreringen i både klasse 41 og 43. Landsretten lagde til grund, at omsætningskredsen opfatter betegnelsen som en angivelse af ydelsernes geografiske oprindelse i den nordsjællandske by/bydel Kokkedal, og at der derfor måtte kræves **stærke holdepunkter** for at antage indarbejdelse. Markedsundersøgelsen viste kun 2,8 % (restaurant) og 3,9 % (hotel) kendskab – og var oven i købet foretaget ca. 9 år efter ansøgningstidspunktet:

Person 1 har ikke godtgjort, at "Kokkedal Slot" på ansøgningstidspunktet den 2. december 2008 havde opnået fornødent særpræg i registreringsklasse 43 ved brug, jf. varemærkelovens § 13, stk. 2.

Landsretten lagde herudover vægt på, at brugen ikke var **konsekvent** (»Kokkedal Slotshotel«, »Kokkedal Herregård« blev også brugt), og at materialet i vidt omfang stammede fra lokale og regionale medier. Dommen er en direkte parallel til nævnets krav om konsekvent, mærkespecifik dokumentation i [22/12750](#) og [23/02419](#).

Samme streng linje i Panzerglass-sagerne. Sø- og Handelsretten ophævede i [BS-17838/2020-SHR](#) det danske ordmærke PANSEGLAS som ugyldigt på grund af manglende oprindeligt særpræg, mens de ældre mærker PANZER og PANZER GLASS (med Z) forblev gyldige – en fin illustration af, at en dansk stavemåde af et beskrivende ord ikke kan monopoliseres, mens en fremmedsproglig variant kan have særpræg. Østre Landsret nåede i [BS-56350/2023-OLR](#) et delvist andet resultat på krænkelssiden, men den beskrivende karakter af »panserglas« forblev sagens omdrejningspunkt.

Også Sø- og Handelsrettens ældre praksis følger nævnets mønstre: [V-136-05](#) om WOODFLOOR (manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse) og [V-46-00](#) om NICE PRICE.

Domstolene korrigerer dog nævnet. To sager viser grænserne for nævnets prøvelse:

1. I [V-67-14](#) om RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPSGRIS gav Sø- og Handelsretten delvist ansøgeren medhold: RYBSGRIS og RYPSGRIS havde fornødent særpræg, mens kun RAPSGRIS var udelukkende beskrivende for grise fodret med raps. Retten differentierede altså skarpere mellem de tre stavemåders forståelighed for danske forbrugere, end nævnet havde gjort – samme metode, som nævnet selv anvendte i TREETS-sagen.
2. GULDBAMSEN-forløbet er den mest markante korrektion. Sø- og Handelsretten frifandt i [BS-53836/2023-SHR](#) nævnet for påstanden om umiddelbar registrering, men hjemviste sagen, fordi en ny spørgeundersøgelse udgjorde en væsentlig ny oplysning. Østre Landsret gik i [BS-5730/2025-OLR](#) videre og omgjorde nævnets afgørelse helt:

Landsretten finder, at selv hvis GULDBAMSEN ikke havde oprindeligt særpræg, må det efter brancheerklæringerne, det oplyste om Haribo-koncernens markedsføring og salg af GULDBAMSEN gennem tiden... lægges til grund, at GULDBAMSEN på et tidspunkt betydeligt før ansøgningstidspunktet havde opnået særpræg gennem indarbejdelse...

Kritikken var, at nævnet **fejlagtigt havde fokuseret på iboende særpræg uden tilstrækkeligt at vurdere indarbejdelsen**. Landsretten afviste samtidig Haribos anmodning om præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen om prøvelsesintensiteten, med den begrundelse at EU-Domstolens praksis klart definerer kravene, og at domstolene har pligt til at sikre, at administrative myndigheder følger denne praksis. Nævnet blev pålagt at betale 126.500 kr. i sagsomkostninger.

Læren for praktikere er, at bevismaterialet – navnlig **brancheerklæringer og markedsundersøgelser med tal for, hvor stor en andel der henfører produktet til én bestemt virksomhed** – kan bære, hvor det for nævnet

ikke gjorde. I Guldbamse-sagen viste undersøgelsen fra februar 2025, at 62 % forbandt produktets udseende med Haribo, og at 53 % angav, at et produkt med dette udseende kommer fra én bestemt virksomhed.

LOV	Varemærkeoven § 3, stk. 3	Varemærkeoven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeoven § 46, stk. 3
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke 02.07.2025 Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse 31.01.2025 Landsretten · Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav 08.01.2025 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkeregistrering til Ankenævnet 08.01.2025 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten: "Panserglas" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse 24.10.2023 Sø- og Handelsretten · Tvist om registrering af ordmærkerne RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPGRIS: Særpræg og beskrivende karakter 01.09.2015 Sø- og Handelsretten · Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik 04.01.2007 Sø- og Handelsretten · Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret 10.01.2002 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter 20.09.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser 09.05.2023		

§ 13 Sammenfatning: nævnets vurderingsmønster i ti punkter

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om særpræg og beskrivende mærker kan sammenfattes således:

- Prøvelsen er fuld og konkret.** Nævnet prøver realiteten, ikke blot styrelsens skøn, og vurderer mærket særskilt for hver vare- og tjenesteydelseskategori. Delvist afslag pr. klasse er normalsituationen, jf. [22/12750](#) og [AN 2021 00024](#).
- Omsætningskredsen fastlægges først.** En utilstrækkelig afgrænsning er en selvstændig hjemvisningsgrund, jf. [AN 2019 00029](#).
- Ordets flertydighed i almensproget frelser ikke mærket**, når varefortegnelsen fastlægger konteksten, jf. bydelsnavn-serien og [22/12721](#).
- Geografiske betegnelser afvises**, når omsætningskredsen med rimelighed kan forvente en forbindelse mellem stedet og varen – og landenavne næsten uanset kendskabsgrad, jf. [21/11616](#) og [AN 2008 00005](#).
- Friholdelsesbehovet skal være reelt**, men dokumenteres let med selskabsnavne, branchesædvane og tredjemands sprogbrug, jf. [AN 2000 00059](#).
- Nydannede ord er ikke automatisk særprægede.** En grammatisk normal sammensætning af to beskrivende ord er beskrivende, jf. [23/13211](#), [AN 2017 00023](#) og [23/02419](#).
- Suggestive mærker og slogans registreres.** Nævnet er her mere liberalt end styrelsen og stiller ikke skærpede krav til slogans, jf. [AN 2002 00051](#), [AN 2001 00013](#) og [AN 2004 00024](#).
- Simple bogstav- og figurmærker afvises**, når eneretten reelt ville svare til eneret til bogstavet eller det beskrivende ord, jf. [22/12750](#) og [AN 2021 00012](#).

9. **Formmærker kræver væsentlig afvigelse fra branchens normer**, jf. [AN 1997 00924 \(V 58/97\)](#) – men reguleringen af en branche kan forøge formens kendetegnsværdi, jf. [AN 2003 00010](#).
10. **Dokumentation skal ramme det ansøgte mærke, den rette omsætningskreds og perioden før ansøgningsdatoen**. Selv 99 % brandkendskab er ikke nok, hvis det vedrører et andet mærke, jf. [22/12750](#).

Afgrænsningen til øvrige praksisoversigter: dokumentationskravene ved særpræg opnået ved brug behandles i [varemaerke-indarbejdelse-dokumentation](#); navne, vildledende mærker og offentlig orden i [varemaerke-andre-registreringshindringer](#); relative hindringer og indsigelse i [varemaerke-forvekslelighed-indsigelse](#); håndhævelse ved domstolene i [varemaerkeret](#) og brugspligt i [brugspligt-varemaerke](#).

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeloven § 16, stk. 1	Varemærkeloven § 46, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg		
			23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter		
			20.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		
			09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg		
			23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer		
			12.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning		
			06.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg		
			12.08.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen		
			10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter		
			02.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg		
			22.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester		
			27.08.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigaretetui med farveornamentik		
			12.01.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"		
			12.05.2003
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov		
			07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter		
			13.03.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg		
			29.02.2000

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

[Varemærkeloven § 2](#)
[Varemærkeloven § 13](#)

stk. 1, 2

Varemærkeloven § 16	stk. 1	Varemærkeloven § 23
Varemærkeloven § 46	stk. 1	

MATERIALE Citerede afgørelser 56 afgørelser

LANDSRETTE · ANKEINSTANS 3

02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
31.01.2025	Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelser	7182-8648
08.01.2025	Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav	7027-8444

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET 5

08.01.2025	Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkeregistrering til Ankenævnet	BS-53836/2023-SHR
24.10.2023	Sø- og Handelsretten: "Panserglass" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse	BS-17838/2020-SHR
01.09.2015	Twist om registrering af ordmærkerne RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPSGRIS: Særpræg og beskrivende karakter	V-67-14
04.01.2007	Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik	V-136-05
10.01.2002	Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret	V-0046-00

ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS 48

23.02.2024	Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemløst" grundet manglende særpræg	23/13211
07.12.2023	Afslag på varemærkeregistrering af "YOGA AMAGER" grundet beskrivende karakter	23/10465
17.11.2023	Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	23/04690
20.09.2023	Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter	23/02419
09.05.2023	Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	22/12750
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	22/12718
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	22/12719
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	22/12720

23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	22/12721
13.06.2022	Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	22/12724
12.04.2022	Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	21/11616
06.12.2021	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'Den grimme ælling' for spil og underholdning	AN 2021 00022
06.12.2021	Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	AN 2021 00024
12.08.2021	Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg	AN 2021 00012
01.06.2021	Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	AN 2020 00002
07.05.2021	Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse	AN 2020 00025
10.07.2020	Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	AN 2019 00029
02.03.2020	Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 2017 00023
28.06.2019	Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	AN 2019 00001
08.02.2010	Hjemvisning af sag om varemærkeregistrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	AN 2009 00022
22.10.2008	Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	AN 2008 00005
28.02.2008	Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	AN 2007 00030
08.09.2005	Afslag på varemærkeregistrering af stribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg	AN 2005 00001
23.06.2005	Registrering af tredimensionelt figurmærke for chokolade udformet som en valmuefrøkapsel	AN 2004 00042
27.08.2004	Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester	AN 2004 00024
03.06.2004	Afslag på registrering af ordmærket KØB OG BYG for ejendoms- og byggevirksomhed grundet manglende særpræg	AN 2003 00054
12.01.2004	Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigaretetui med farveornamentik	AN 2003 00010
08.01.2004	Sag om varemærket SMØRA: Afslag på registrering pga. manglende særpræg og vildledningsfare	AN 2002 00081

11.12.2003	Varemærket LABNE ophæves for ost og mælkeprodukter pga. manglende særpræg og vildledning	AN 2002 00083
12.05.2003	Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	AN 2002 00051
14.10.2002	Registrering af varemærket GSM: Særpræg og spørgsmålet om degeneration	AN 2001 00070
07.05.2002	Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	AN 2000 00059
13.03.2002	Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter	AN 2001 00013
24.09.2001	Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	AN 2001 00002
10.08.2001	Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke	AN 2000 00064
15.05.2000	HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	AN 1998 00121
10.04.2000	BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer	AN 1998 00505
29.02.2000	Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg	AN 1997 00924 (V 58/97)
15.02.2000	BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg	AN 1996 00625
13.09.1999	Afslag på registrering af varemærket "BANDHOLM BROEN" pga. manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 1997 00655
16.06.1999	Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke	AN 1997 00433
16.06.1999	Afslag på varemærkeregistrering af stempelkaffekandens form grundet manglende kendetegnsfunktion	AN 1997 00434
21.05.1999	Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	V 42/97
26.02.1999	Afslag på varemærkeretlig beskyttelse af ordmærket "Blomsterskolen" grundet manglende særpræg	V 48/96
29.01.1999	Afslag på registrering af ordmærket "POCKET" grundet manglende særpræg	V 13/97
20.03.1992	Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	V 46/90
26.06.1991	Nægtelse af varemærkeregistrering for 'DEN RØDE SERIE' på grund af manglende særpræg	V 26/89
26.06.1991	Afslag på registrering af ordmærket ACTION for møbler grundet manglende særpræg	V 7/90